

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Petra Polácha a Mgr. Petra Sedláka v právní věci žalobce **P. Č.**, proti žalovanému **Městskému soudu v Brně**, se sídlem Polní 39, Brno, o žalobě ze dne 7.1.2012

t a k t o :

I. Řízení **s e z a s t a v u j e .**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou ze dne 7.1.2012, doručenou Krajskému soudu v Brně dne 13.1.2012, se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který má spočívat v porušování žalobcova práva na zákonného soudce. Žalobce se dále domáhal obnovení stavu před zásahem ke dni zadržení návrhu na určení lhůty (podání ze dne 4.12.2011 – Spr 6039/11) a jeho postoupení Krajskému soudu v Brně (61 UL 28/11), bez vyjádření příslušného samosoudce či předsedy senátu.

[2] Při podání žaloby nebyl zaplacen soudní poplatek, ačkoliv žalobci podáním žaloby poplatková povinnost vznikla (§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů – dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

[3] Krajský soud v Brně proto vyzval žalobce usnesením č.j. 30A 12/2012 – 23, ze dne 29.3.2012 k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 10 dnů od doručení výzvy, který činí podle položky č. 18 bod 2 písm. a) Sazebníku soudních poplatků zákona o soudních poplatcích částku 2 000,- Kč. Spolu s výzvou byl žalobci doručen tiskopis Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro případ, že by žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků a žalobce byl zároveň vyzván, ať soudu v takovém případě doloží výši svých aktuálních příjmů a podstatných výdajů.

[4] Soudní poplatek za žalobu však ve lhůtě zaplacen nebyl, žalobce podáním ze dne 18.4.2012 požádal o osvobození od soudních poplatků s poukazem na naprostý nedostatek prostředků a sociální poměry, které dokládal kopií části poštovní poukázky B na částku 3 410,- Kč ze dne 13.3.2012, adresované žalobci odesílatelem ÚP ČR, Krajská pobočka Pardubice a prohlášením s jeho osobními údaji (jménem a příjmením, rodným číslem, osobním stavem, trvalým pobytem, doručovací adresou), způsobem bydlení – „polonájemním“ a neuvedenou výší zdanitelných příjmů. Jako důvod nevýdělečné činnosti uvedl plnou invaliditu, výši peněžních závazků uvedl jako „tisíce“, dále uvedl, že má nenarušenou způsobilost krást, úvěrovou bonitu -1, že je příjemcem státních příspěvků „dle

zákona č. 111/06, ve znění 366/11 Sb.“ a dále odkázal na listiny uložené u správce soudních poplatků (30 Na 11/11).

[5] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 3.5.2012, č.j. 30A 12/2012 – 28, zamítl tuto žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků. V usnesení uvedl, že ve spise Krajského soudu v Brně, sp. zn. 30Na 11/2011 se nachází kopie potvrzení o poskytnutí dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvku na živobytí ze dne 6.12.2011, vydaného Městským úřadem Polička, v němž je uvedeno, že žalobce je od 6.12.2011 příjemcem příspěvku na živobytí, č.j. 4952/2007/POL. Zdejší soud vyslovil, že je zřejmé, že žalobce neprokázal skutečnosti, rozhodné pro úvahu o možnosti přiznat mu osvobození od soudních poplatků, neboť žalobce nedoložil aktuální výši všech svých příjmů a podstatných výdajů, žalobci zaslaný tiskopis Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech je vzorem o.s.ř., standardně používaným v případě žádosti o osvobození od soudního poplatku, při jeho řádném vyplnění poskytuje dostatečný obraz o tvrzených poměrech žadatelů a jsou-li v něm uvedené údaje i řádně doloženy, jsou takové podklady hodnotnou materií pro úvahu o splnění podmínek pro osvobození od soudního poplatku. Žalobce však nabízené možnosti nevyužil a skutečnosti, k nimž byl vyzván v potřebném rozsahu netvrdil a neprokázal. Zdejší soud dále zdůraznil, že přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody a toto rozhodnutí musí být odůvodněno, přičemž obecně možnost přiznat osvobození od soudních poplatků je vázána na podmínku, že žadatel doloží, že nemá dostatečné prostředky; zdejší soud uzavřel, že žalobce neprokázal, že by u něho byly dány důvody pro možnost osvobození od soudních poplatků a žalobcovu žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl.

[6] Žalobce byl usnesením ze dne 31.5.2012, č.j. 30A 12/2012 – 31 opakovaně vyzván k zaplacení soudního poplatku v desetidenní lhůtě s poučením o následcích nezaplacení soudního poplatku. Přes tuto druhou opakovanou výzvu žalobce soudní poplatek nezaplatil.

[7] Ke kasační stížnosti žalobce proti poslední citovanému usnesení Krajského soudu v Brně rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 8.8.2012, č.j. 7As 111/2012 – 14 tak, že řízení o kasační stížnosti zastavil. Uvedené usnesení nabylo právní moci 27.8.2012.

[8] Krajský soud v Brně opakovaně – potřetí, vyzval žalobce ke splnění jeho poplatkové povinnosti v nové desetidenní lhůtě; rovněž jako v předchozích případech poučil žalobce o následcích nezaplacení soudního poplatku. Podle doručanky, týkající se doručení předmětného usnesení, byla výzva k zaplacení soudního poplatku žalobci doručena a tento ji převzal dne 19.9.2012.

[9] Žalobce přípisem ze dne 21.9.2012 namítal neúčinnost doručení uvedeného usnesení – výzvy k zaplacení soudního poplatku s tvrzením, že toto usnesení nebylo do obálky vloženo. Soud uvedené tvrzení ověřit nemohl, neboť pokud jde o doručování tohoto usnesení, nachází se v soudním spise pouze zmiňovaná doručenka s potvrzením převzetí zásilky žalobcem dne 19.9.2012. Podmínky pro vyslovení neúčinnosti doručení uvedené písemnosti nebyly splněny, neboť soud nemohl vyloučit případ, kdy skutečně mohlo dojít vinou administrativního pochybení k nevložení citovaného usnesení do obálky, jejíž převzetí potvrdil žalobce svým podpisem dne 19.9.2012. Soud proto přistoupil k opakovanému doručení tohoto usnesení v rámci zásilky, jejíž převzetí žalobce oproti podpisu potvrdil dne 12.10.2012. Proto, aby soud nezkrátil žalobce na jeho právech vychází zdejší soud ze závěru, že zmiňované usnesení ze dne 12.9.2012 bylo žalobci doručeno řádně až dne 12.10.2012.

[10] Dne 20.9.2012 požádal žalobce opakovaně o osvobození od soudních poplatků, přičemž předmětná žádost se téměř doslovně shoduje s žádostí předchozí, pouze žalobce na rozdíl od první žádosti uvedl, že nedokládá své sociální poměry osvědčením orgánu státní správy, neboť takový orgán má být dodnes nečinný k jeho žádosti o vydání osvědčení, přičemž k žádosti bylo připojeno prohlášení obdobného znění, jako v případě první žádosti o osvobození od soudních poplatků, pouze s tím rozdílem, že namísto způsobu bydlení dříve uvedeném jako „polonájemní“, bylo nyní uvedeno „nenájemní“, na rozdíl od dříve nevyplněné výše nezdanitelných příjmů žalobce nyní uvedl tuto výši jako 1 000,- Kč od června 2012, namísto hodnocení úvěrové bonity, dříve uvedené jako -1, nyní žalobce uvedl -2 a dále uvedl, že mu nejsou vypláceny státní příspěvky „podle zákona č. 111/06 ve znění 366/11 Sb.“, na rozdíl od předchozího tvrzení, že příjemcem takovýchto příspěvků žalobce dříve byl. Žalobce v žádosti také uvedl, že naprostý nedostatek prostředků dokládá citovaným aktuálním čestným prohlášením a rovněž tak tímto prohlášením dokládá své sociální poměry, přičemž způsob doložení poměrů není v souladu s procesním řádem (což je nepochybně poznámka týkající se již dříve namítaného postupu, kdy soud žalobci, jak je jeho standardní praxí, zaslal k řádnému vyplnění tiskopis Prohlášení o osobních a majetkových poměrech). Žádnou jinou listinu, než citované „Prohlášení“ žalobce soudu nepředložil.

[11] Žalobce doposud předepsaný soudní poplatek neuhradil.

[12] Z konstantní judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví vyplývá, že obecně sice platí, že o žádosti o osvobození od soudního poplatku musí být rozhodnuto dříve, než soud pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, ovšem toto pravidlo má své výjimky. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku v rámci jednoho řízení je soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti a že žadatel doloží, že od doby rozhodování o jeho předchozí žádosti došlo k podstatné změně skutečností, jež byly pro posouzení o předchozí žádosti rozhodující (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.6.2008, č.j. 4 Ans 5/2008 – 65 a ze dne 12.5.2008, č.j. 3 Ads 43/2007 – 150, oba přístupné na www.nssoud.cz). Mechanické uplatňování obecného pravidla o nutnosti rozhodnout dříve o žádosti o osvobození od soudních poplatků by totiž mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakováním stále stejných žádostí a rozhodnutí o nich. O takový případ se jedná právě v projednávané věci, neboť žalobce podal opakovaně žádost o osvobození od soudních poplatků s tím, že tvrdil obdobné skutečnosti, jako v první žádosti o osvobození od soudních poplatků a žádným způsobem nedoložil, že by od doby rozhodování o jeho předchozí žádosti došlo k podstatné změně skutečností, které byly pro posouzení jeho předchozí žádosti ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“, rozhodující. Soud proto o nové žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků již nerozhodoval.

[13] Jelikož žalobce přes opakované výzvy soudu ani po uplynutí stanovené lhůty nezaplatil soudní poplatek, rozhodl soud podle ust. § 47 písm. c) s.ř.s. za použití ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích tak, že řízení o žalobě zastavil.

[14] Nad rámec uvedeného Krajský soud v Brně dále poznamenává, že obdobnou žádost o osvobození od soudních poplatků posuzoval v rámci řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud, a to v usnesení ze dne 12.9.2012, č.j. 1 As 121/2012- 22, přístupném na www.nssoud.cz, v němž vyslovil, že žalobcova žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení právního zástupce je zjevně šikanózní a není míněna vážně, jediným smyslem takové žádosti je dosáhnout samostatného rozhodnutí soudu o této žádosti, nikoliv vyhovění

žádosti, neboť pokud by tomu tak nebylo, jistě by žádost žalobce formuloval zcela jinak. Nejvyšší správní soud v uvedené věci dovodil, že na předmětnou žádost nelze nahlížet jinak, než jako na zneužití práva podat žádost o osvobození od soudních poplatků a na ustanovení advokáta. K uvedenému Krajský soud v Brně však dodává, že na rozdíl od Nejvyššího správního soudu, který v poukazovaném případě návrh žalobce odmítl, o nynějším návrhu žalobce zdejší soud již takto nerozhodoval, z důvodů vyjádřených v odstavci [12] tohoto usnesení.

[15] O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 3 s.ř.s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 30.10.2012

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu